

C75 – SLAN8

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

4 december 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de noodzaak aan een Vlaams beleid voor de specifieke problemen van landelijk gelegen gemeenten
Met redenen omklede moties

1
4

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een aantal knelpunten in de bijensector

4

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de noodzaak aan een Vlaams beleid voor de specifieke problemen van landelijk gelegen gemeenten

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik was eigenlijk wel een beetje verbaasd dat mijn interpellatie hier wordt behandeld en niet werd verwezen naar de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting want bij de toelichting zult u merken dat het over meer gaat dan het plattelandsbeleid. Mijnheer de minister-president, voor mij is dat echter geen probleem, want u bent aanwezig.

De directe aanleiding voor mijn interpellatie is een persconferentie van het Westhoekoverleg. Dat is een samenwerkingsverband van gemeenten uit de Westhoek, waarbij burgemeesters, vakverenigingen, landbouworganisaties, Kamers voor Handel en Nijverheid, provincieraadsleden, parlamentsleden en gedeputeerden deel uitmaken van de raad van beheer. Ik heb nog eens de webstek bezocht en heb vastgesteld dat ook voormalig minister-president Leterme deel uitmaakt van de raad van beheer. De voornaamste bedoeling is het uitstippelen van een sociaaleconomische beleidsvisie die de belangen van de Westhoekgemeenten bij de diverse hogere overheden moet verdedigen.

Op maandag 5 november hebben zes Westhoekgemeenten, met de steun van de algemene vergadering, een verzoekschrift tot nietigverklaring ingediend bij het Grondwettelijk Hof ten aanzien van artikel 132 van de programmawet van 27 april 2007. Dat stukje wetgeving stelt een lijst van Belgische steden vrij van de verplichting om stadsgebieden af te bakenen voor de toepassing van het verlaagde btw-tarief van 6 percent voor de afbraak en heropbouw van woningen.

De voornaamste kritiek van de Westhoekgemeenten is dat we hier eigenlijk te maken hebben met een discriminatie op basis van niet-objectieve gronden. Men vraagt zich af waarom een inwoner van bijvoorbeeld Mespelare zijn woning moet afbreken en heropbouwen aan een tarief van 6 percent en een inwoner van een Westhoekgemeente aan een tarief van 21 percent.

Dat is federale materie, maar ik wou mijn interpellatie in de juiste context plaatsen. De Westhoekgemeenten

sturen met deze juridische actie niet alleen een krachtig signaal naar de federale overheid, maar ook naar de Vlaamse overheid.

Mijnheer de minister-president, in mijn interpellatie staat een lijstje dat ik heb overgenomen uit het persbericht van het Westhoekoverleg en uit een bijbehorende folder, die u waarschijnlijk ook in uw bezit hebt. Het is niet mijn bedoeling om alle punten in extenso te belichten, want de meeste zaken zijn al in andere commissies ter sprake gekomen. Mijn interpellatie en de kritiek van de Westhoekgemeenten gaat niet alleen over het plattelandsbeleid op zich, want het heeft een weerslag op diverse beleidsdomeinen.

Voor waterzuivering zijn er de individuele behandelingsinstallaties van afvalwater, afgekort IBA's, maar plattelandsgemeenten worden met een serieus probleem geconfronteerd. Ik weet dat de discussie ten gronde nog gevoerd moet worden, maar het is een grote zorg van deze plattelandsgemeenten.

In 2000 had de Vlaamse overheid de ambitie om in heel Vlaanderen basismobiliteit te realiseren. Het Westhoekoverleg stelt – zoals ook is gebleken tijdens mijn interpellatie over het Neptunusplan (*Hand. Vl. Parl. 2007-08, nr. C4*) – dat dit plan nog maar in een beginstadium zit. Het is nog maar een basis om verdere discussies te voeren. Afgaande op het antwoord van minister Van Brempt zal het nog een tijd duren voor het plan in werking treedt. Ik heb sterk de indruk dat basismobiliteit voor de Westhoek in het plan een beetje naar de achtergrond wordt geschoven.

Voor opvoedingsondersteuning wordt volgens het Westhoekoverleg in de nieuwe regelgeving voorzien in de oprichting van opvoedingswinkels in de centrumsteden. Blijkbaar is er geen gelijkwaardig alternatief voor de landelijke gebieden.

Voor ecologisch bermbeheer geldt hetzelfde als voor de IBA's. Iedereen kent het Vlaamse Bermbesluit, maar voor landelijke gemeenten houdt dat enorme meerkosten in, gelet op de vele kilometers zoomwegen en grachten waarover ze beschikken. Er is eigenlijk geen bijkomende tegemoetkoming voor deze landelijke gemeenten. Hetzelfde geldt voor het ontwerp van erfgoeddecreet. Ook daar dreigen de plattelandsgemeenten uit de boot te vallen.

Sinds het aantreden van deze Vlaamse Regering beschikken wij over een minister voor Plattelandsbeleid. Toch stellen de Westhoekgemeenten dat er nog steeds geen plattelandsfonds bestaat, dat gelijkwaardig is aan

het Gemeentefonds. Het lijstje is daarmee niet volledig: er is nog de problematiek van de werkgelegenheid in de Westhoek, de problematiek van de huisvesting en van het woonbeleid.

Samengevat dient er volgens het Westhoekoverleg hoogdringend een plattelandsbeleid voor het rurale gebied te worden ontwikkeld, net zoals er een stedenbeleid is ontwikkeld voor het stedelijke gebied. Het landelijke gebied in Vlaanderen heeft een eigen problematiek en neemt een aantal centrumfuncties op voor Vlaanderen waarvoor het erkenning verdient.

Middelen en instrumenten moeten worden aangereikt om adequate oplossingen te formuleren voor die problemen en om die functies verder te ontwikkelen, zoals dat gebeurt voor het stedelijke gebied.

De Westhoekgemeenten, alsook onze fractie, erkennen dat er problemen zijn die typisch zijn voor de grote steden. Dat wensen de Westhoekgemeenten niet aan te klagen, en ze betwisten niet dat hiervoor een beleidskader is uitgewerkt. Ze stellen wel dat er na al die jaren geen echt beleidskader is voor de typische plattelandsgemeenten, dat gelijkwaardig is aan het kader dat uitgewerkt werd voor de steden.

Mijnheer de minister, wat is uw visie op de geschetste problematiek? Ik heb gemerkt dat iemand van de Vlaamse Gemeenschap lid is van de raad van beheer van het Westhoekoverleg. Ik veronderstel dan ook dat er op regelmatige basis overleg wordt gepleegd over de specifieke problematiek van de Westhoek. Ik heb de indruk dat sommigen de Westhoek nog altijd beschouwen als een soort reservaat. Sommige opmerkingen wijzen in elk geval in die richting.

Onderschrijft u de vraag van het Westhoekoverleg om een specifiek beleidskader voor de typische plattelandsgemeenten, of verwijst u naar de maatregelen die nu al genomen worden in de diverse beleidsdomeinen? Men vraagt alvast meer dan uw huidige plattelandsbeleid. In hoeverre komt het gevoerde beleid tegemoet aan de kritiek van de plattelandsgemeenten? Is een aanpassing van het huidige beleid nodig?

Mijn interpellatie is gebaseerd op de verzuchtingen van het Westhoekoverleg, maar ik veronderstel dat andere plattelandsregio's dezelfde opmerkingen hebben. Ik wil deze vraag daarom niet beperken tot de Westhoek, maar uitbreiden naar alle andere regio's in Vlaanderen waar zich gelijkaardige problemen voordoen.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Sintobin, ik vind het terecht dat deze interpellatie geagendeerd is in de subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Het is immers deze commissie die het plattelandsbeleid behandelt.

Uw zorg voor het plattelandsbeleid wordt uiteraard gedeeld door de andere commissieleden. Ik heb het echter moeilijk met uw stelling dat er een onvoldoend plattelandsbeleid gevoerd wordt. Dit is immers de eerste Vlaamse Regering die het plattelandsbeleid heel expliciet heeft opgenomen in haar doelstellingen. Bovendien vond deze Vlaamse Regering dat dermate belangrijk dat de minister-president zelf bevoegd is voor het plattelandsbeleid.

Heel wat regio's pleiten nog steeds voor bijkomende middelen, zowel in de stedelijke als in de landelijke gebieden, inclusief de Westhoek. Ik wil er echter op wijzen dat er op 27 november 2007 beslissingen genomen zijn over negen nieuwe projecten, waarvan er drie betrekking hebben op de Westhoek. Ik kan me dus niet voorstellen dat de Westhoekgemeenten zo slecht bedeed worden. Ik deel wel uw bezorgdheid en volg uw vraag om nog meer middelen, in de mate van het mogelijke.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Peeters: Collega's, iedereen erkent dat het platteland een belangrijk onderdeel vormt van het beleid van de Vlaamse Regering. Plattelandsbeleid is ook uitdrukkelijk opgenomen in mijn bevoegdheden. Mijn voorganger, de heer Letermé, heeft de afgelopen drie jaar al belangrijke stappen gezet, en ikzelf zal dat de komende twee jaren ook blijven doen.

Er is uiteraard behoefte aan een specifiek plattelandsbeleid. Dat neemt niet weg dat dat een horizontale aanpak veronderstelt en dat ook andere ministers daarin een opdracht hebben. Het is duidelijk dat we tijdens deze legislatuur effectief een aantal zaken willen realiseren voor de plattelandsgemeenten.

Wat de verwijzing naar artikel 132 van de programwet van 27 april 2007 betreft, dat is een bevoegdheid die me vooralsnog niet is toevertrouwd. Ik kan daar dan ook niet verder op ingaan. Ik heb begrepen dat een aantal gemeenten uit de Westhoek naar het Grondwettelijk Hof is getrokken. Wij wachten de uitspraak ter zake af.

Het is van belang dit debat correct te voeren en hierbij te vertrekken van de specifieke noden van de gemeenten. Zo is het bijvoorbeeld verkeerd te stellen dat de vergrijzing en de ontgroening zich sterker op het platteland zouden voordoen dan erbuiten. De recentste Vlaamse Regionale Indicatoren geven in tegendeel aan dat die zich op het platteland minder snel voordoen. We moeten dus rekening houden met de feiten en het beleid daarop afstemmen. Sommige inzichten zijn niet meer conform de realiteit. Binnen de verschillende beleidsdomeinen moet daar de nodige aandacht aan

besteed worden. Ik verwijs naar het woonbeleid van minister Keulen.

Een recente beslissing van de Vlaamse Regering voorziet in een reglementair kader voor intergemeentelijke samenwerking, waardoor plattelandsgemeentes hun krachten kunnen verenigen om projecten inzake woonbeleid op te zetten met een financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid.

Ook minister Vandenbroucke levert inspanningen op het vlak van Onderwijs. Ik heb de persconferentie bijgewoond voor de promotie van de dorpschool. In plattelandsgemeenten is de dorpschool naast de buurtwinkel een belangrijk element voor de sociale cohesie. Minister Vandenbroucke neemt initiatieven om de toekomst van de dorpscholen veilig te stellen.

Binnen het beleidsdomein Leefmilieu heeft minister Crevits de mogelijkheid gecreëerd om de gemeenten bij te staan in hun strijd tegen het zwerfvuil. Zo wordt in een subsidie voorzien voor de veegmachines.

Vanuit het plattelandsbeleid werd voor de ondersteuning van de plattelandsgemeenten geopteerd voor een dubbele aanpak. In eerste instantie worden de middelen voor het plattelandsbeleid gekoppeld aan de Europese en provinciale middelen. Op Vlaams niveau werd voor de aanwending van de middelen het Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) uitgetekend. Dit programma biedt binnen de Europese klijtlijnen een beleidskader voor de ontwikkeling van het Vlaamse platteland. De plattelandsgemeenten hebben de mogelijkheid om zowel het landelijke gebied in stand te houden als hun centrumfunctie te valoriseren.

Voor het cultureel en landelijk erfgoed is eveneens een aantal initiatieven genomen. Het project dorpsnetwerk biedt het kader voor plattelandsgemeenten en hun OCMW's om de verdoken zorgbehoeftes op hun dunbevolkte en uitgebreide grondgebied beter op te sporen en op te vangen. Er zijn nog heel wat initiatieven inzake geluidsoverlast van bepaalde nieuwe recreatievormen, hergebruik van hoes op het platteland, plattelandstoerisme, paardenhouderij enzovoort.

Op vrijdag 30 november 2007 heeft de Vlaamse Regering een belangrijke beslissing genomen voor de gemeenten van het buitengebied. Het gaat om een lokaal pact. Daarbij zorgen we ervoor dat de gemeenten meer financiële armsgslag krijgen. De eerder vastgelegde som van 67 miljoen euro in 2007 wordt opgetrokken tot 120 miljoen euro in 2009. Ook de grens van 100 euro per inwoner heeft een zekere impact voor de kleinere gemeenten.

Het is de bedoeling om samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereni-

ging van Vlaamse Provincies (VVP) dat lokaal pact in detail uit te werken. Voor alle gemeenten kan worden berekend wat dat voor hen betekent en of zij kunnen toetreden tot de kaderovereenkomst die met de VVSG zal worden gesloten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, ik heb in mijn inleiding gezegd dat we inderdaad beschikken over een minister voor het plattelandsbeleid. Ik heb ook niet betwist dat er reeds maatregelen worden genomen. Als een streekoverleg een brief richt aan de parlementsleden, dan moeten die parlementsleden zelf beslissen of ze ter zake een initiatief willen nemen.

U hebt een aantal maatregelen opgesomd die zijn genomen of in de steigers staan. Misschien is het vooral een probleem van communicatie tussen de Vlaamse overheid met de plattelandsgemeenten. Ik heb het persbericht bij me. Ik kan me moeilijk van de indruk ontdoen dat de plattelandsgemeenten niet op de hoogte zijn van sommige genomen maatregelen en van het feit dat er middelen ter beschikking zijn. Of zie ik dat verkeerd? Schort er iets aan het overleg tussen de Vlaamse Regering en de lokale overlegplatforms?

Misschien zijn de genomen maatregelen ook te veel verspreid over de diverse beleidsdomeinen? Dat ligt aan de basis van de vraag om te komen tot één overleg voor de hele Westhoek, zodat alles in één beleidskader voor plattelandsgebieden kan worden gegoten. Dat zou alles overzichtelijker maken. Uiteraard bezorg ik het antwoord van de minister-president aan het Westhoekoverleg. Toch pleit ik ervoor om overleg te plegen met het streekoverleg en duidelijk te maken welke initiatieven er allemaal worden genomen.

Minister-president Kris Peeters: Er kan nooit genoeg worden gecommuniceerd, dus ik neem uw opmerking mee. Wij communiceren nu al met de regionale actoren en de streekplatforms, maar alles kan beter. Het zou spijtig zijn als de mensen niet zouden weten welke goede beslissingen wij in hun voordeel nemen.

De heer Stefaan Sintobin: Klopt het dat een ambtenaar de Vlaamse Gemeenschap in de raad van beheer van het streekoverleg vertegenwoordigt? Als dat zo is, dan ben ik toch erg verrast dat het Westhoekoverleg en de plattelandsgemeenten niet altijd op de hoogte zijn van wat de Vlaamse Regering aanbiedt. Wat is de taakomschrijving van die ambtenaar?

Minister-president Kris Peeters: Ik zal dat onderzoeken en het antwoord aan de voorzitter overmaken.

De heer Stefaan Sintobin: Ik zou erg stout kunnen zijn en stellen dat het vertrek van de heer Yves Leterme

ertoe heeft geleid dat de aandacht van de Vlaamse Regering voor de Westhoek is verzwakt.

Minister-president Kris Peeters: Dat is inderdaad erg stout. Maak u geen zorgen: ik draag de Westhoek en de hele provincie West-Vlaanderen een warm hart toe.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Sintobin, uiteraard is het uw recht en zelfs uw plicht om bepaalde problemen uit uw regio hier aan te kaarten. Maar ik wil hier toch even wijzen op het baanbrekende werk dat de vorige minister-president heeft geleverd. Ook de huidige minister-president doet dat, zoals u hier kunt horen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Sintobin en door de heer De Meyer werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over een aantal knelpunten in de bijensector

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, als imker heb ik veel contacten met andere imkers. Vandaag wil ik de alarmbel luiden over de problemen in de bijensector. Dat is hier al eens aan de orde geweest, maar vandaag is de evolutie van die aard dat de sector in levensgevaar is. Zo kampt de sector de laatste jaren met een steeds groter wordend probleem van bijenvolkensterfte. Er zijn imkers die in één winter de helft van de populatie verliezen. Dat is een indicatie dat er ernstige problemen zijn.

Sta me toe even technisch te worden, want dat is nodig om de vinger op de wonde te leggen. De overlevingskansen van een bijenvolk ligt volledig in handen van de winterbijen. De zomerbijen zorgen voor de productie en het stuifmeel. De winterbijen moeten kunnen overwinteren om er het volgend voorjaar te staan, als de eerste

voedselbronnen moeten worden binnengehaald en het eerste broed moet worden verzorgd.

Door de warmere zomers en najaren worden de winterbijen reeds in de maanden augustus, september en oktober geboren. De bloeitijd van onze rijke, streekeigen stuifmeelleveranciers verschuift echter niet mee met die klimaatevolutie. In de lente en de zomer is er wel stuifmeel aanwezig, maar niet in het najaar als de winterbijen worden geboren. In de herfstperiode is er daardoor een te laag aanbod aan eiwitten, zijnde stuifmeel.

De opvoedsters van de winterbijen missen zo het rijke stuifmeelaanbod en voeden de jonge winterbijen met minder rijk voedersap. De gevolgen voor de winterbijen zijn ondervoeding, weinig eiwit- en vetreserves om de winter door te komen, een lagere weerstand tegen ziekten en een ingekorte levensduur. Dergelijke ziektes, zoals de varroa, kunnen fataal zijn. De kortere levensduur is dat ook, want daardoor is de populatie te klein om het nieuwe seizoen goed te kunnen beginnen.

De poort staat dus open voor aantastingen. De voornaamste reden voor het tekort aan stuifmeel in het najaar is het gebrek aan doorlevende planten. Vaak zijn dit niet-inheemse planten die omwille van natuurgerichte maatregelen worden verwijderd. Aangezien de honingbij zorgt voor 80 percent van de bestuiving, kan de sterfte leiden tot belangrijke ecologische en economische schade, bijvoorbeeld in de fruitstreek van Limburg. De solitaire bijen en andere bestuivers kunnen deze sterfte immers niet opvangen.

Volgens onderzoekers van het Proefcentrum Fruit, een Limburgs onderzoekscentrum, hangt 80 tot 90 percent van de appeloogst af van bijen. Voor België betekent dit ongeveer 180 miljoen euro. Een ander knelpunt is het gebrek aan financiële middelen om een degelijk, wetenschappelijk ondersteund steunpunt voor de imkers uit te bouwen. De kosten voor onderzoek zijn hoog en kunnen onmogelijk door hobbyimkers worden gedragen. U weet dat er nog veel imkers zijn, maar het zijn allemaal hobbyisten die in overleg met fruittelers en serrekwekers hun bijen ter beschikking stellen om de bestuiving te kunnen garanderen.

Voor de ziekte 'Amerikaans vuilbroed' bestaat er wel een centraal meldingspunt bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van het Voedsel (FAVV). Als de ziekte wordt gemeld, wordt een schutkring ingesteld en worden de bijenpopulaties daarin vernietigd. Dat remedieert dus niet het probleem dat ik hier ter sprake breng. Bij het opstarten van de praktijkcentra voor de dierlijke sector werd ook de sector van de bijenteelt aangesproken. Op dit ogenblik ligt dat dossier, tenminste wat de bijenteelt betreft, volledig stil.

Mijnheer de minister, kunt u ervoor zorgen dat bij projecten waar met overheidsmiddelen bomen en struiken in

het kader van de streek- en landschapsontwikkeling worden aangeplant of heraanplant, er een significant aandeel aan bijenvriendelijke struiken zoals linde, boskers en andere worden aangeplant? Er zijn ook niet-inheemse planten, zoals de honingplant, die langer stuifmeel dragen. Dergelijke planten kunnen ervoor zorgen dat de bijenpopulaties ook later op het jaar kunnen overleven. Als we dat niet doen, vrees ik dat we binnen tien jaar in Vlaanderen geen bijenvolken meer zullen hebben.

Wanneer en om welke reden zijn de lopende initiatieven voor de opstart van een praktijkcentrum voor de bijenteelt stilgevallen? Kunt u een initiatief nemen om het overleg met de sector van de bijentelers opnieuw op te starten, zodat toch kan worden gewerkt aan de oprichting van een steunpunt voor de bijentelers?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, ik steun de vraag van de heer Peeters. Ik ben zelf geen imker, maar heb wel nogal wat contacten met hen. De imkerij heeft al een vijftiental jaar te kampen met zeer grote problemen. De overheid moet dit zeer ernstig nemen. Het is belangrijk voor de imkers, maar ook voor het hele ecosysteem. Bestuivingsinsecten zijn zeer belangrijk voor het ecosysteem, de landbouw en de fruitteelt.

Aan de aspecten waar de heer Peeters het over had, wil ik er nog enkele toevoegen. Het eerste aspect is de drastische daling van het aantal imkers. Er zijn er nog heel veel, maar hun aantal vermindert. En dat is het gevolg van een irrationele angst van een gedeelte van de bevolking in dichtbevolkte gebieden. Daarom zou het niet slecht zijn als men die angst met een campagne zou wegnemen. Zowel in residentiële wijken als op het platteland zouden er meer hobbyisten moeten komen.

Het tweede aspect is de opgang van het groene fundamentalisme, dat leidt tot de bestrijding van uitheemse gewassen, planten, struiken en bomen. Het is jammer dat de heer Tavernier er nu niet meer is, maar ik ben bang dat we het kind met het badwater aan het weggooien zijn. Uit de parken en natuurreservaten verdwijnen 'de exotische planten' aan een snel tempo. Er zijn er een aantal die gegeerde hoeveelheden honing opleveren, zoals de robinia pseudoacacia. Die wordt overal weggehaald, maar kan zeer belangrijk zijn voor de instandhouding van bijenvolken. Ik denk dat men verkeerd bezig is.

Wat ik 'de groene woestijnen' noem, is een gevolg van grote, uitgestrekte monoculturen die met herbiciden onkruidvrij worden gehouden. Ze worden alsmaar groter, zodat bijen het steeds moeilijker krijgen om nog voldoende voedsel te vinden. Men zou daaraan kunnen remediëren door met landbouwers te overleggen en hen incentives te geven voor de aanleg van bloemstroken.

Gewest, provincies en gemeenten zouden de nodige steun kunnen geven. Als ik me niet vergis, loopt er in de provincie Limburg al zo'n project. Dat kan misschien als voorbeeld dienen?

Het derde aspect is het gebruik van de systemische insecticiden. Zeker de nieuwste generatie van die producten blijkt zeer giftig voor bijen te zijn. Die producten komen terecht in de nectar en het stuifmeel, en laten een residu in de bodem achter. Het komt er eigenlijk op neer dat de beoordelingsnormen voor de nieuwe moleculen die nu worden gebruikt, niet op punt staan om de schadelijke effecten op bijen na te gaan. Ik veronderstel dat dit ook op Europees niveau zou moeten worden aangekaart. Als ik me niet vergis, zijn de Europese beleidsverantwoordelijken zich bewust van de onvolkomenheden in de beoordelingscriteria. Het staat ons uiteraard vrij zelf bijkomende testen te laten verrichten. Indien we hier geen rekening mee houden, zal de situatie op termijn op een voor bijen dramatische wijze evolueren.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, de woorden van de heren Peeters en Demesmaeker doen me pas echt beseffen dat de meeste mensen niet begrijpen wat bijen en de imkerij voor het hele ecosysteem betekenen. We moeten ons hiervan bewust zijn. Dit heeft niets met politiek of met ideologie te maken.

Ik stel met vreugde vast dat de heer Demesmaeker vindt dat we voorzichtig moeten zijn met kunstmatige ingrepen in de natuur. Dit is een van mijn persoonlijke dada's. Die ingrepen zijn bedoeld om de natuurlijkheid te herstellen, maar hebben vaak een averechts gevolg. We proberen de natuur zoals die ooit eens zou zijn geweest te herstellen door exoten te verwijderen. Het gaat hier dan om bloemen, planten en diersoorten. Het gevolg is dat we het ecosysteem, dat zich gedurende decennia heeft ontwikkeld, op een kunstmatige wijze ontwrachten. Dit kan de bedoeling niet zijn.

We moeten op een pragmatische wijze met de natuur omgaan. We mogen niet naar het ideaalbeeld kijken. We moeten vanuit de bestaande situatie vertrekken en nagaan welke noden en mogelijkheden er zijn. We mogen de natuur niet vanuit een bepaalde ideologie of vanuit een bepaald droombeeld benaderen, maar we moeten ons rationeel opstellen.

De heer Jos De Meyer: Een paar jaar geleden hebben we een delegatie van imkers in het Vlaams Parlement ontvangen. Ik herinner me niet meer of dat in deze commissie was. De voorgaande sprekers hebben perfect weergegeven wat die imkers toen hebben gezegd.

Ik wil hier nog een element aan toevoegen. De sector heeft nood aan verjonging. De beleidsbrief Landbouw,

Zeevisserij en Plattelandsbeleid – Beleidsprioriteiten 2007-2008 (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 1410/1) besteedt hier enige aandacht aan. Het is voor deze hobbyisten van groot belang tot een verjonging te komen. Deze groep mensen heeft immers een grote betekenis voor onze tuinbouwsector.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik ben van mening dat de natuur op een verstandige wijze moet worden beheerd. Indien we dit niet doen, zullen op allerlei manieren aberraties ontstaan. We moeten de natuur met veel wijsheid beheren. Het is noodzakelijk hierbij evenwichten te zoeken.

Ik dank de heer Demesmaeker en de andere sprekers voor hun suggesties. Ik heb ze allemaal genoteerd. We moeten eens nagaan in welke mate we, eventueel in samenwerking met bepaalde verenigingen, een campagne kunnen voeren om een positief beeld van de imkerij te schetsen. De gemeenplaats stelt dat bijen kunnen steken. Hoe minder bijen ze zien, hoe beter de meeste mensen de situatie vinden. We zouden op dit vlak best een initiatief nemen.

Als ik het goed heb begrepen, zal de vraag over de invasieve exoten op een ander tijdstip aan minister Crevits worden voorgelegd. Mij lijkt dit alvast vrij belangrijk. Ik zal nagaan welke incentives in Limburg aan de landbouwsector worden gegeven. Ik zal minister Crevits tevens de opmerkingen voorleggen over de problemen die op Europees niveau over het gebruik van pesticiden zijn ontstaan.

De eerste vraag van de heer Peeters betreft de mogelijke ondersteuning van de aanplanting van bomen en struiken die een positief effect op de bijenpopulatie hebben. Aangezien ik geen deskundige ben, heb ik mijn administratie om informatie gevraagd. De bloesems van fruitbomen vormen een belangrijke voedingsbron van bijen. De fruitbomen hebben de bijen nodig voor hun eigen bestuiving.

In het kader van het beleidsdomein Landbouw stimuleert de Vlaamse overheid, met behulp van Europese cofinanciering, het behoud van hoogstamfruitbomen in onze landschappen. De Vlaamse overheid is bekommerd om het behoud van de genetische diversiteit. Deze stimulering bestaat uit de mogelijkheid overeenkomsten met de Vlaamse overheid af te sluiten voor het behoud en het onderhoud van bestaande hoogstamfruitbomen en voor het aanplanten van nieuwe hoogstamfruitbomen. Al deze overeenkomsten lopen voor een termijn van vijf jaar. Op dit ogenblik zijn 1154 overeenkomsten gesloten voor het behoud en het onderhoud van 32.957 bestaande hoogstamfruitbomen en voor de aanplanting van 16.361 nieuwe hoogstamfruitbomen. Hiervoor is in een budget

van 131.358 euro voorzien. Aangezien het om vijfjarige overeenkomsten gaat, bedraagt de totale vastlegging 656.790 euro. De Vlaamse en de Europese begroting dragen elk de helft van dit bedrag. Deze maatregel wordt gecontroleerd en beheerd door de Nationale Boomgaardenstichting. De vraag is of dit voldoende is. Ik zie de heer Peeters van neen schudden.

De heer Frans Peeters: Het is goed voor de bijen en fruittelers, maar onvoldoende. De fruittelers zullen die bijen nodig hebben. In de fruitteelt hebben de bomen bloesems in het voorjaar. Het stuifmeel is echter pas nodig in augustus en september. Dat probleem lost de fruitteelt niet op. In Berlijn bijvoorbeeld heeft de stad 1000 honingbomen aangeplant, net omwille van het feit dat er stuifmeel moet zijn in augustus en september. Ook de heide is leverancier van stuifmeel in augustus en september. Ook koolzaad kan dat zijn als het niet wordt omgeploegd.

Ik kan u enkele tips aan de hand doen uit een studie die is gemaakt door de imkersverenigingen. Er zijn mooie voorbeelden uit het buitenland zoals de bijenboom, de honingboom en de Chinese linde. We hebben hier ook lindebomen, maar die bloeien in juli. De Chinese linde bloeit later. Om de bijenvolkeren te kunnen laten overleven, moeten we stuifmeel hebben in de periode dat de winterbijen worden geboren. Daar ligt het probleem.

Minister-president Kris Peeters: Mijn administratie had zich gefocust op de bloesems van fruitbomen. Ik kan uw redenering volgen dat dit geen soelaas biedt voor winterbijen. Ik heb uw suggesties genoteerd, en we zullen kijken of er bijkomende initiatieven kunnen worden genomen voor de winterbijen. Ik begrijp dat die iets langer leven dan zomerbijen.

De heer Frans Peeters: Een zomerbij leeft zes weken omdat die niets anders moet doen dan honing en stuifmeel halen om de kolonie in stand te houden en voedsel op te slaan voor de winter. Dat is dan de honing die wordt afgenomen. Het stuifmeel echter dient om de bijen sterk te maken. Een winterbij wordt in augustus geboren en moet sterk genoeg zijn om de winter te kunnen overleven. Dat is de enige bij die een half jaar leeft. Die moet dus voldoende gewapend zijn en voldoende eiwitten hebben om de winter door te komen. Daarvoor zijn ze afhankelijk van stuifmeel.

Minister-president Kris Peeters: Het was mij bekend dat een winterbij langer leeft dan een zomerbij. Ik dank u voor de bijkomende technische uitleg. Ik zal nagaan of er geen bijkomend initiatief kan worden genomen.

Uw tweede vraag ging over het overleg. Ik breng een korte voorgeschiedenis. Op 12 januari 2007 werd ter gelegenheid van Agriflanders door de verschillende partners van de Praktijkcentra Dierlijke Productie een

intentieverklaring tot samenwerking ondertekend. Ook het Informatiecentrum voor de Bijenteelt ondertekende deze verklaring. Op 23 mei 2007 werd de intentieverklaring ook ondertekend door het Vlaams Centrum voor Bijenteelt, de Algemene Vlaamse Imkersvereniging en de Vlaams-Nederlandse Imkerfederatie. Op die manier zijn de verschillende spelers bij elkaar gebracht. Er zijn vier doelstellingen voor deze samenwerkingsvorm.

De inhoudelijke uitbouw van een praktijkcentrum is een taak van de verschillende leden. Financieel kan deze uitbouw worden ondersteund door subsidiëring via het Vlaams Landbouw Investeringsfonds (VLIF) of demonstratieprojecten. Om er gebruik van te maken, moeten de leden aan bepaalde voorwaarden voldoen. Momenteel heeft geen enkel lid van het Praktijkcentrum Bijen een erkenning voor sensibilisering van meer duurzame landbouw, nodig voor het uitvoeren van demonstratieprojecten. Ook kan geen enkel lid worden opgenomen in het ministerieel besluit van 15 oktober 2007 tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 2007 betreffende de steun aan investeringen in de omkaderingssector van land- en tuinbouw, die nodig is voor het aanvragen van de VLIF-steun.

Het staat de leden echter vrij om de nodige acties te ondernemen en aan de voorwaarden te voldoen. Er moeten wijzigingen van statuten worden doorgevoerd. Binnen het hele kader speelt de afdeling Duurzame Landbouwkultuur de rol van facilitator. De afdeling staat in voor het samenbrengen van de actoren voor gezamenlijk overleg. De volgende overlegronde is gepland voor de derde week van december, wat binnenkort is. Het initiatief is dus niet stilgevallen. Het vraagt wel wat tijd om de leden die vroeger gewend waren om autonoom te handelen, nu te laten samenwerken. Ik engageer me om er de nodige dynamiek in te brengen en wat ondersteuning te geven. Dat veronderstelt dat de actoren, meer dan in het verleden het geval was, dingen zelf gaan ondernemen en samenwerken.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Ik dank de minister-president voor het antwoord. Ik begrijp dat hij zal nagaan hoe men tegemoet kan komen aan de problematiek van het overleven van de winterbijen. Dat is goed, want anders kiezen we voor de verdwijning van de bijenvolken.

Uit het tweede punt begrijp ik dat de bijentelers te weinig samenwerken, te weinig initiatieven nemen en niet in aanmerking komen om te kunnen genieten van de financiële steun van het VLIF. Zijn de voorwaarden voor de hobbyimkers niet te streng? Het gevaar bestaat dat ze tussen wal en schip vallen.

Er gebeurt weinig in de sector. Het zou goed zijn om bij de samenkomst in de derde week van december de aan-

dacht op te vestigen op het belang van de samenwerking. Imkers zijn wel verenigd, maar komen hooguit een drietal keren per jaar samen. Ze zijn niet verenigd in een echte vakbond of een organisatie die hun belangen verdedigt. Ik ken bijvoorbeeld maar één Vlaamse organisatie, en dat draagt niet altijd bij tot een daadkrachtig optreden. Dat neemt niet weg dat ook de Vlaamse overheid wat meer open moet staan voor deze groep zodat ze stappen vooruit kunnen zetten. Dat is inderdaad nodig om in het kader van het opstarten van de praktijkcentra vooruitgang te boeken, zo niet blijven we stilstaan en gebeurt er niets.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Marc Demesmaeker: Ik sluit mij aan bij de vraag en de bemerkingen van de heer Peeters. Het overleven van de boomgaarden hangt er natuurlijk niet van af. Men kan zich rustig de situatie indenken van een hoogstammige boomgaard binnen twintig jaar, maar zonder nog één kilogram fruit. Ik pleit ook voor overleg met de sector.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal dit dossier volutaristisch aanpakken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
